

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ З ІНОЗЕМНИМ КАПІТАЛОМ В УКРАЇНІ

Після світової економічної кризи 2008 р. кількість інноваційних впроваджень на українських промислових підприємствах різко зменшилась. Починаючи з 2010р. спостерігається поступове зростання числа інвестицій у інноваційну діяльність підприємств. Згідно з даними Державної служби статистики України, загальна сума витрат на здійснення інноваційної діяльності протягом 2009 – 2010рр. зросла від 7949,9 млн. грн. до 8045,5 млн. грн. Більша частина цих витрат фінансується за рахунок власних коштів підприємств. Однак, спостерігається поступова активізація діяльності іноземних інвесторів на українському ринку і, відповідно, зростання кількості іноземних інвестицій на здійснення інноваційної діяльності. Так, протягом 2009 – 2010 рр. величина іноземних інвестицій, спрямованих на фінансування інноваційної діяльності українських підприємств, збільшилась на 898,5 млн. грн., що становить приріст 59,4%.

Згідно із Законом України «Про інноваційну діяльність», інновації – це новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери [1].

З метою досягнення українським підприємством конкурентних переваг на ринку та формування позитивного іміджу серед споживачів та партнерів, іноземним інвестором реалізуються інноваційні проекти і розробки. Вони можуть стосуватися будь-якої функціональної сфери українського підприємства. Це можуть бути технологічні інновації, які передбачають перехід на нові технології виробництва продукції, зміну рецептурних характеристик продукції (у випадку для харчового підприємства), інноваційні рішення щодо удосконалення виробничих процесів, запровадження систем управління якістю тощо. Також іноземними інвесторами освоюються продуктові інновації – виробництво нової або удосконаленої продукції з метою виходу на нові ринки, збільшення ринкової частки підприємства. Ще одним розповсюдженим типом є управлінські інновації, які впроваджуються іноземним інвестором з метою стимулювання інноваційності персоналу, розвитку технологічних знань та навичок, здібностей та вмінь працівників підприємства. Інноваційні рішення також можуть стосуватися сфери інформаційно-аналітичного забезпечення підприємства. Зокрема, з метою удосконалення внутрішніх комунікацій підприємства, швидкої обробки інформації, прийняття більш якісних і точних рішень оперативного характеру, іноземними інвесторами часто запроваджуються інноваційні розробки програмного забезпечення, аналітичних програм, систем бізнес-аналізу, інновації ІТ – технологій.

Однак, інноваційна діяльність іноземних інвесторів на вітчизняному промисловому підприємстві має двояке значення. З одного боку, завдяки впровадженню інновацій досягається позитивний економічний ефект для даної організації у вигляді досягнення поставлених цілей. У більшості випадків, інвестори надають перевагу співпраці з іноземними розробниками інноваційних проектів, оскільки мають досвід роботи з ними та вищий ступінь довіри. Отже, з іншого боку, існує недовіра іноземних інвесторів до вітчизняних науково-дослідних інститутів та університетів. Це є негативним фактором для економіки України, оскільки поступово втрачається затребуваність вітчизняних науково-дослідних інститутів, погіршення інноваційної інфраструктури.

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. №40-IV
2. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. *Інноваційний менеджмент : навч. посіб. – Тернопіль : Економічна думка, 2008. – 250 с.*